

Teksttypen 'Klage' i et AI perspektiv

Hvilke sproglige ressourcer er i spil?

Workshop- forløb

- Indflyvning AI redskaber på en sprogscole, fordele og ulemper
- Teksttypen Klage- hvordan kan vi tilrettelægge et undervisningsforløb baseret på AI?
- Redskaber: Computer, telefon, ChatGPT

AI redskaber på sprogskoler

- ChatGPT (tekst, kan bruges som penneven, tag billeder af tekster) <https://ai-pro.org/> (version 4.0)
- Co-pilot (god til billeder) udfordringer: Karikeret figurer og manglende ansigter
- Genie (video) Kan oversætte til forskellige sprog.

Generelle AI værktøjer på sprogskoler

Sprogapps: Applikationer som Duolingo eller Babbel bruger AI til at tilpasse lektioner til den enkelte brugers niveau og læringshastighed.

Talegenkendelse: Værktøjer som Google Speech-to-Text kan hjælpe med at forbedre udtale ved at give feedback på, hvordan ord bliver udtalt.

Oversættelsesværktøjer: AI-drevne oversættelsesapps som Google Translate kan være nyttige til at hjælpe studerende med at forstå nye ord og sætninger i deres eget modersmål.

Chatbots: AI-baserede chatbots kan give mulighed for praktisk samtaleøvelse, hvor studerende kan interagere med en virtuel samtalepartner.

Skriveassistenter: Værktøjer som Grammarly eller Microsoft Editor kan hjælpe med at forbedre skrivefærdigheder ved at give feedback på grammatik og stil.

Personlig læringsplatform: AI-drevne læringsplatforme kan analysere elevers præstationer og tilpasse indhold og øvelser til deres behov.

Videoanalyse: Værktøjer, der bruger AI til at analysere videooptagelser af undervisning, kan give undervisere indsigt i, hvordan de kan forbedre deres undervisningsmetoder.

AI i et sprogskoleperspektiv

Fordele:

- Opgaveløsning kan optimeres vha. ChatGPT
- AI kan forkorte vejen til aktivt medborgerskab- lettere adgang til det tekstbaserede materialer.
- AI værktøjer udgør i dag et paradigmeskifte - over til den mere personaliserede undervisning. Skræddersyede undervisningsforløb.

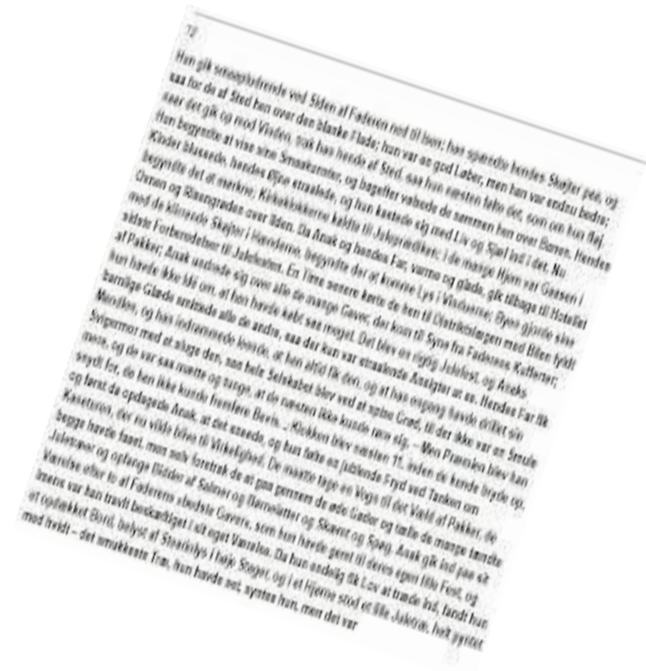
Hvad skal jeg altid huske, når jeg prompter?

- Hvad er konteksten?
- Hvem er du? Og hvem er modtageren?
- Hvordan skal teksten formidles? Skriftligt, mundtligt, dagligdagssprog, akademisk sprog?
- Hvornår foregår teksten? Tid

Jo mere info, jo bedre output.

Tip!

”Stil mig alle de spørgsmål, du har brug for, for at kunne give mig det bedst mulige produkt” Hvad er formålet?

Teksttypen 'Klage' med SFL briller

Hvordan skal man undervise i AI genererede tekstforløb?

- *Hvad skal man særligt være opmærksom på?*

Øvelse: Brainstorm i par 5 minutter

Teksttypen 'Klage' med SFL briller

Hvordan skal man undervise i AI genererede tekstforløb?

- *Hvad skal man særligt være opmærksom på?*

Øvelse: Brainstorm i par 5 minutter

Noter: Forsvinder fagligheden, når man bliver bedre til at prompte?

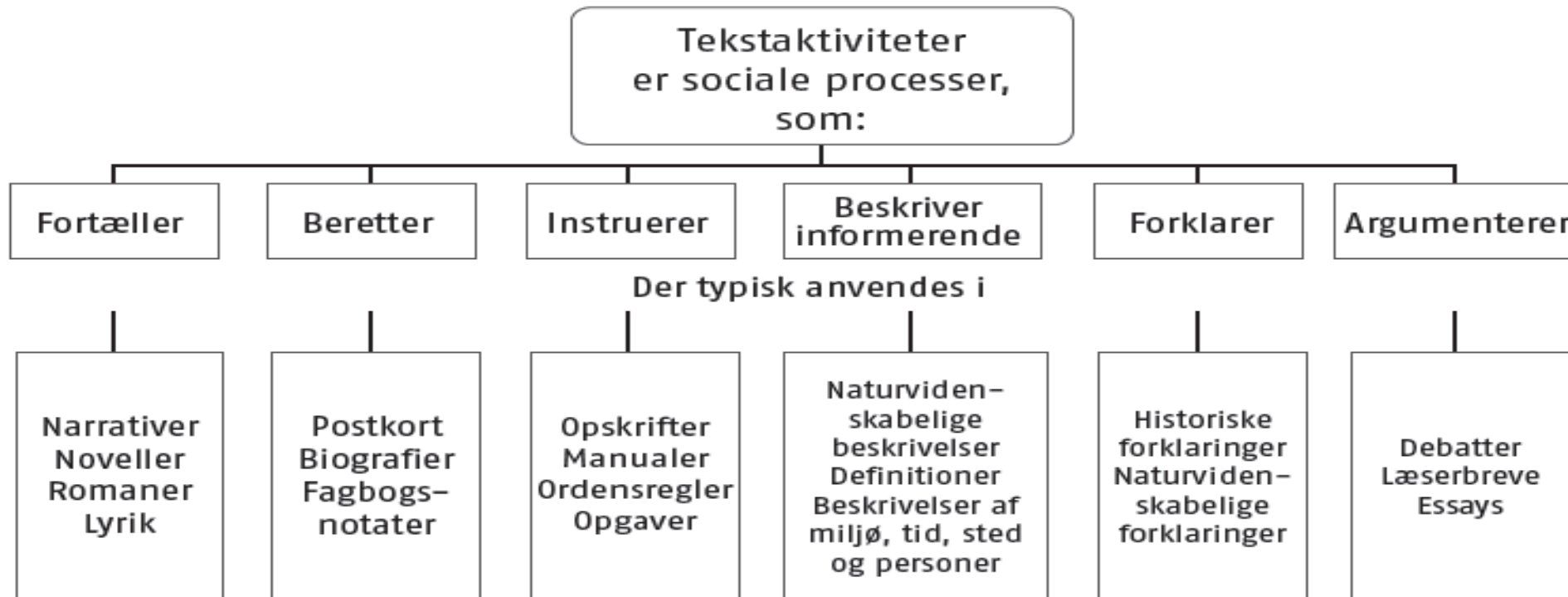
Skal man sammenligne tekster eller forberede eleverne først? Eleverne skal vide hvordan man skal lære. Eleverne skal forholde sig kritisk til chatbots. Kan det forstørre den sociale og kulturelle ulighed?

Teksttypen 'Klage', - et undervisningsforløb

Jeg har valgt at fremhæve to overordnede områder, som særligt relevante sproglige ressourcer, som kan have betydning for prompting.

- Tekststruktur
- Sproglige ressourcer – register

Tekstaktiviteter

Figur 21. Oversigt over de seks tekstaktiviteter og de tekster, som realiserer tekstaktiviteterne (frit efter Mulvad 2009).

Tekstaktivitetens formål

Beretning	At gengive et handlingsforløb i den rækkefølge, det er sket (kronologisk).
Instruktion	At få andre til at rekonstruere en begivenhedsrække som resulterer i et bestemt produkt
Informerende beskrivelse	At beskrive et fænomen i forhold til et system og at ordne det efter en bestemt logik, en taksonomi
Forklaring	At forklare et fænomen: dets udvikling og årsagerne til det
Argumentation	At overbevise nogen om et standpunkt gennem uddybning af en tese <i>at gøre rede for et synspunkt og overbevise andre om at det er et godt synspunkt</i>
Narrativ/fortælle	At underholde ved at fremstille et problem som skal løses

Den argumenterende genre, tekststruktur

Den argumenterende genre Formål: At overbevise læser om et bestemt synspunkt/opfordre til handling.		
Tekstsammenhæng	Struktur trin (T) – funktion (F)	Sproglige og grammatiske træk
Makrothema	Orientering (T) At præsentere tekstens overordnede emne og	Sætningsudvidelse forbundet med: 'og', 'men', 'selvom', 'da', 'fordi', 'idet'
Hyperthema	forberede modtageren på tekstens udfoldelse (F)	Nedrangerede sætninger forbundet med: 'som', 'der'
Thema-rhema	Synspunkt (T) At ytre en holdning til	Overvejende 'tænke-' samt 'være- og have-processer'
Årsagsforbindere	emnet (F)	Nutidstempus
Anden rækkefølge	Argumenter (T) At overbevise læser (F)	Almene deltagere, lange nominalgrupper og nominaliseringer
Referencebindinger	Sammenfatning (T) At underbygge forfatters pointer/opfordre til handling (F)	Omstændigheder for måde og årsag Deklarative-, interrogative, og imperative sætninger Modalitet Evaluerende sprog

Register

	DU1	DU2	DU3
Felt Hvad man gør	Hverdagsemner Fortæller, diskuterer	Hverdagsemner Fortæller, forklarer, diskuterer Udveksler informationer i offentligheden	Almene emner Argumenterer, fortæller Deltager i offentlig debat om samfundsmæssige emner
Relation -til andre -til emnet	Nære relationer Begrunder, har synspunkter, vurderer: enig/uenig	Kendte relationer Begrunder, har synspunkter, vurderer: enighed/uenighed	Fjerne relationer Begrunder, har synspunkter, vurderer: fordele/ulemper
Måde Hvordan sproget bruges	Sprog som kommentar og rekonstruktion Talesprog: kongruent Konkret - specifik	Sprog som rekonstruktion og konstruktion Talesprogsagtigt: kongruent med skriftsprogsagtige træk Konkret - generel	Situationstilpasset sprog: sprog som rekonstruktion, konstruktion og refleksion Skriftsprogsagtigt, inkongruent Abstrakt - generel

SFL: 'Register'

Hverdagssprog:

almment/dagligdags

uformelt/personligt/lige

mundtligt/dialogisk/handlingsledsaget

Skolesprog:

specialiseret/abstrakt

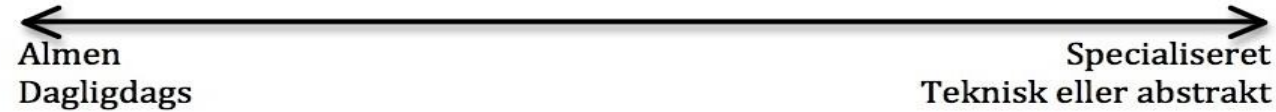
formelt/upersonligt/ulige

skriftligt/monologisk/reflekterende

SFL: Hvor er vi?

KOMMUNIKATIONSFELT

KOMMUNIKATIONSRELATION

KOMMUNIKATIONSMÅDE

Fokus på Register- Argumentation

- Argumentation = forhandling (åben eller lukket)
- Begrundelse – hvad er årsagen?
- Holdning til modtager og til emnet (enig/ uenig) (fordele/ ulemper)

Fokus på Register- Argumentation

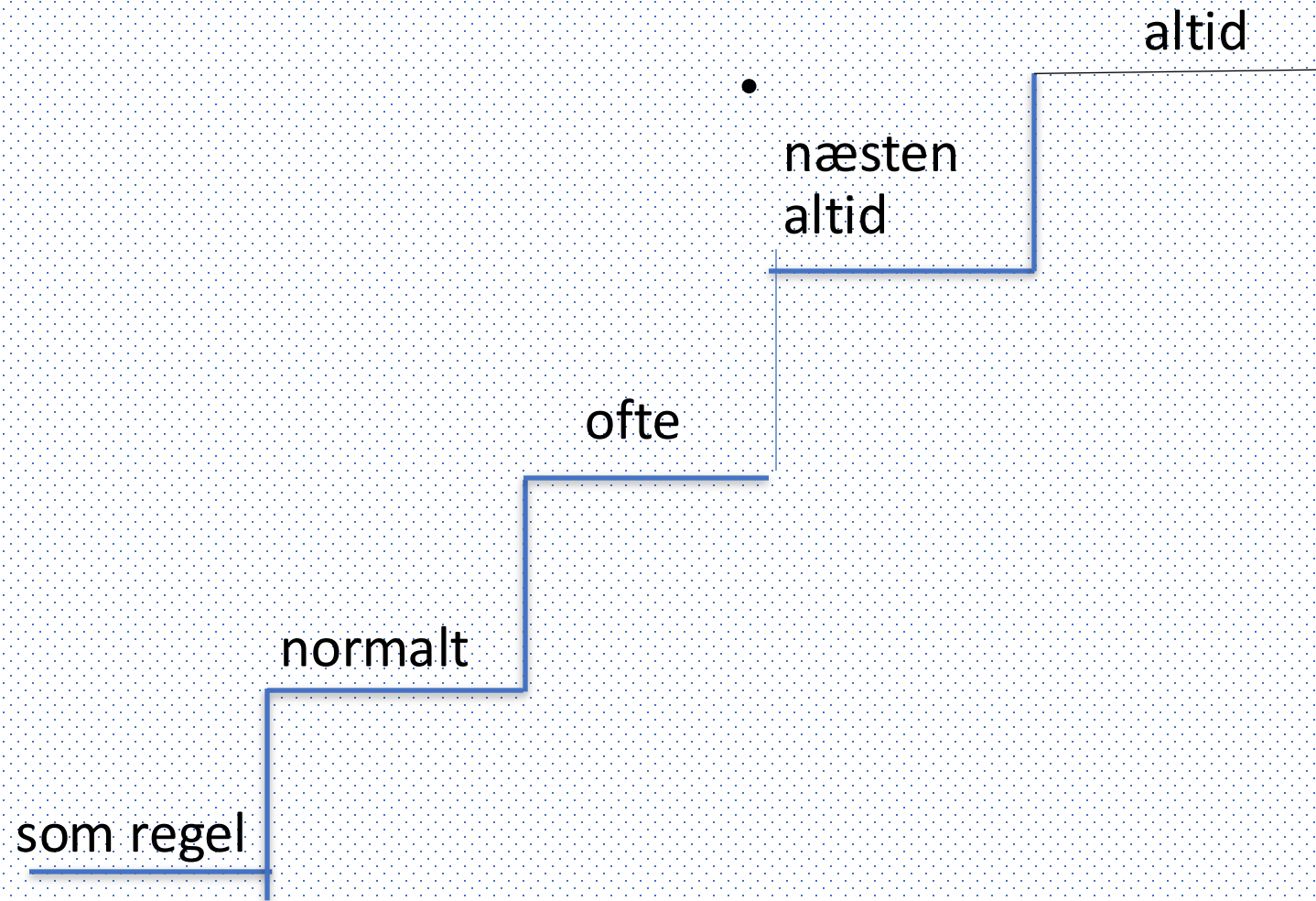
- Konjunktioner: fordi, for, hvorfor, men, så at, for at
- Omstændigheder: forhold under noget hvilke noget er eller sker:
- Fx. på grund af, end, med, uden
- Konnektorer: desuden, først og fremmest, alt i alt, desuden, på trods af (konnektorernes funktion er at organisere teksten efter en bestemt logik)

Modalitet- en vigtig ressource

Modalitet er en sproglig ressource, der konstruerer en holdning til emnet

- Hvilken position indtager sprogbrugeren? – en sikker holdning eller en skråsikker holdning? Altid, aldrig, umuligt
- Måske en mere tøvende holdning: sommetider, måske, muligvis

Modalitetstrappe

Processer

- Mentale og verbale processer konstruerer en indre holdning til emnet eller andre, der ytrer sig.
- FX synes, mener, siger, udtaler sig, overvejer, hævder

Opgavetypen Klage - workshop

Hvordan kan man tilrettelægge et undervisningsforløb vha. de sproglige ressourcer, vi har gennemgået?

Hvordan skal vi prompte klagen?

Kan vi genkende de sproglige ressourcer, vi har arbejdet med i opgavetypen?

Inddel jer i grupper af 2-3 personer

(Beverly Derewińska 1990: "Rocks in the Head: Children and the Language of Geology")

Hvordan fungerede prompten?

Spørgsmål

- Hvad valgte I at prompte hver især? (Hvad skrev I?)
- Kan I genkende de sproglige ressourcer, vi har arbejdet med i opgavetypen?
- Svarer 'Klagen' til forventningerne omkring en god tekst ?
- Er der sproglige ressourcer, der mangler i teksten?

Opgaveforlæg, DU2, mo5

- Opgave: Prompt nedenstående opgavetype 'Klage' ud fra de kriterier, vi lige har set
- **Situation**
 - Du bor i en lejlighed i boligforeningen AL-bolig. Du har problemer med din nabo. Du vil skrive en klage over din nabo til boligforeningen.
- **Opgave**
 - Skriv en klage til boligforeningen AL-bolig. Du skal fortælle:
 - hvor du bor, og hvor din nabo bor
 - hvorfor du vil klage over din nabo
 - hvordan du har prøvet at løse problemet
 - hvad du håber, at boligforeningen vil gøre.
-

Opgaveforlæg DU2, mo6

Situation:

Du har været på restaurant. Du blev syg af maden. Du vil skrive en klage til restauranten.

Skriv klagen

Du skal fortælle:

- Hvorfor du skriver
- Hvornår du var på restauranten
- Hvad du spiste, og hvordan du havde det bagefter.
- Hvad du synes restauranten skal gøre

Du skal begynde og afslutte klagen på en passende måde

Opgaveforlæg Klage, DU2 modul 5

Situation:

I sommerferien lejede du et sommerhus, som du var meget utilfreds med.

Opgave:

Skriv en klage til udlejeren

Du skal fortælle:

- Hvor huset ligger, og i hvilken periode du lejede det.
- Hvorfor du ikke var tilfreds med huset
- Hvor mange penge du vil have tilbage
- Hvordan du kan kontaktes

Du skal begynde og afslutte klagen på en passende måde

ChatGPTs eksempel på en klage

- **Til Boligforeningen AL-bolig**
[Dato]
- **Vedrørende klage over nabo**
- Kære [Boligforeningens navn eller "Boligforeningen AL-bolig"],
- Mit navn er [dit fulde navn], og jeg bor på [din adresse]. Jeg skriver denne klage vedrørende min nabo, der bor på [naboens adresse].
- Jeg har desværre oplevet gentagne problemer med min nabo, som påvirker min dagligdag og trivsel. [Beskriv problemet detaljeret, fx høj musik sent om aftenen, uhensigtsmæssig opførsel, støjende adfærd eller andet].
- Jeg har selv forsøgt at løse problemet ved [beskriv, hvordan du har taget kontakt, fx talt med naboen personligt, sendt beskeder eller lignende]. Desværre har disse tiltag ikke haft den ønskede effekt, og problemet fortsætter.
- Jeg håber, at boligforeningen kan hjælpe med at håndtere denne situation og finde en løsning, der kan skabe bedre forhold for os alle. Jeg står selvfølgelig til rådighed, hvis I har behov for yderligere oplysninger eller ønsker at drøfte sagen nærmere.
- På forhånd tak for jeres forståelse og hjælp.
- Med venlig hilsen
[Dit fulde navn]
[Din adresse]
[Telefonnummer og/eller e-mailadresse]